

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR VAN GEMEENTE LAREN
d.d. 23 september 2020

---

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Meneer Vos, gaat u zitten. Gaat u zitten, meneer Vos? Hartelijk welkom, hartelijk welkom. Ook de publieke tribune, iedereen daar van harte welkom. Heb hier talrijke mensen daar zitten. Dames en heren, we hebben een agenda die niet al te uitgebreid is. Daar is een en ander aan vooraf gegaan waardoor deze agenda is geëindigd. En ik vraag eigenlijk in de eerste vraag, nou dat ik moet zeggen dat de heer Van Hest er op zich daarvan schuldig heeft, net zoals mevrouw Berghorst en ook Hans van Goozen. Ik vraag u, hebt u op- of aanmerkingen over de agenda? Dat is niet het geval. Ik moet er u op wijzen... De heer Loeff is nu binnen. Van harte welkom. Ik zou u willen vragen, u spreekt in deze, zoals altijd, via de voorzitter, omdat het live stream is. En juiste vermelding van de namen is nodig in verband met het transcript wat gemaakt gaat worden.

2. Vaststelling lijst adviezen en conclusies vergadering commissie R&I d.d. 16 juni 2020

De voorzitter: We zijn bij de vaststelling van lijst van adviezen en conclusies van de vergadering van 16 juni. Dat is lang geleden. Op- of aanmerkingen?

De heer Vos: Ja.

De voorzitter: De heer Vos.

De heer Vos: Even kijken. Heeft u het over de lijst of over '...?'

De voorzitter: Ik heb het over de vaststelling van lijst adviezen en conclusies van de vergadering van 16 juni laatstleden.

De heer Vos: '...'. Nee, ik wilde iets zeggen over het transcript.

De voorzitter: Dus u hebt hier geen opmerkingen over?

De heer Vos: Nee, klopt. Neem me niet kwalijk.

De voorzitter: Van andere zijde ook niet?

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan zijn we bij punt drie van de agenda, mededelingen. De heer Stam.

De heer Vos: Maar wacht even, meneer de voorzitter. Nou slaat u er eentje over. Want ik had wel een aanmerking naar aanleiding van het transcript. En als u van 2.1 naar 3 springt...

De voorzitter: Gaat uw gang. U mag een opmerking maken, maar dat betekent dat het transcript in verband met de vergadering van 16 juni...

De heer Vos: Ja, mag dat, meneer?

De voorzitter: Prima, gaat uw gang.

De heer Vos: Nou, ik denk dat mijn vraag of mijn opmerking of mijn constatering eigenlijk ook de competentie van deze vergadering te boven gaat. Maar mogelijk kunt u er iets zinnigs over zeggen. U refereerde zojuist al aan het feit dat het een behoorlijke tijd geleden was, dus ik dacht, ik ga het voor de gezelligheid eens doorlezen. Als we dit nou werkelijk serieus nemen, met het akkoord gaan en met de vaststelling... Nou, daar zit wel een beetje werk aan. Want daar zitten allemaal gele stukjes in en dan denk ik van nou, volgens mij heb ik dat niet gezegd of iemand anders dat gezegd. Als... Misschien dat we hem hier vanavond niet hoeven te beantwoorden, hoor, die vraag en moeten we hem tillen naar een ander gremium. Maar als we dit werkelijk serieus op de agenda laten staan, dan vraagt dat wat van de toen aanwezigen, om dat goed te kunnen beoordelen op zijn 'maritus' en op zijn juistheid. Dus u wilt hem vaststellen, dat begrijp ik. Ik zal daar verder niet over gaan zaniken, maar ik denk wel dat dit misschien een keertje op de agenda moet staan, wat willen we hier nou mee? Want volgens mij, zoals het nu is, is het... Ik weet niet hoe dat gebeurd is, dat kan me ook niet zo veel schelen, maar het is niet helemaal comme il faut, om uw favoriete taal maar eventjes te gebruiken, meneer de voorzitter.

De voorzitter: Mag ik het interpreteren dat u bij de bestuurlijke vernieuwing, dat is het gremium binnen welke we over dit soort onderwerpen praten, dit aan de orde te stellen. De vraag dan aan de orde te stellen in hoeverre het nuttig is om een dergelijk transcript te hebben en het zit daar... Want ik kan het verder niet beoordelen in hoeverre u moeite hebt met het transcript, ik heb het niet voor me. Overigens, formeel maakt het ook geen onderdeel uit van het punt, want het gaat alleen om de lijst van adviezen en conclusies. En die lijst, dat is iets anders dan het transcript. Het transcript is inderdaad een detaillering van wat in de zaak besproken is. En ik heb er geen enkele moeite mee, omdat in dat kader van de bestuurlijke vernieuwing daar verder over te praten. Want ik heb geen specifiek punt waar u op doelt met betrekking tot het transcript. Als u kunt zeggen, u kunt een voorbeeld noemen, dat is...

De heer Vos: Ja hoor, dat is geen probleem. Als u echt daadwerkelijk een voorbeeld wilt hebben, dat is geen enkel bezwaar omdat dan... Dan moet ik even kijken in hoeverre mijn computer me niet in de steek laat, maar... Dan zijn er bijvoorbeeld een aantal momenten of een aantal punten dat een geeltje staat, omdat niet precies duidelijk is... Nu bijvoorbeeld, op pagina 43 van de 44 pagina's. Dan wordt er gesproken, de voorzitter en daarboven staat, die ik vorige week via en dan staat tussen aanhalingstekens geeltjes. Niet dat het ervan wemelt...

De voorzitter: Het is...

De heer Vos: Maar er staan wel een aantal dingen waarvan we af kunnen vragen, is dat helemaal correct is of is dat bij zijne de waarheid? Dus....

De voorzitter: Duidelijk. Ik denk dat we de ratio van het transcript nog eens aan de orde moeten stellen. En dat, denk ik, overstijgt de competentie van deze commissie als zodanig. En dus zullen we daar in een ander kader op terug moeten komen.

De heer Vos: U zegt wat ik ook al constateerde, maar misschien dat we het wel ergens ter sprake moeten brengen.

De voorzitter: Prima.

De heer Vos: Omdat dit er heel erg formeel op staat en heel veel tijd misschien kost en daar moeten we misschien op zich heel goed naar kijken.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg, u krijgt het woord.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Dank u wel.

De voorzitter: U vroeg al, maar ik had u al een paar keer aangekeken. U krijgt zeker het woord, maakt u zich geen zorgen. Het woord is aan mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Dat spijt me, ik dacht dat u me niet zag. Dat u mij niet zag. Het kan bijna niet dat er iets zou moeten staan wat er niet staat. Misschien is er ehm of ahm gezegd, maar het is letterlijk, wordt het overgenomen op de band. Dus alles wat er gezegd is, dat staat erin. Alle dingen van alle zaken van belang.

De voorzitter: Goed.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Het wordt letterlijk overgenomen.

De heer Vos: Nee, mevrouw. Dat is niet het geval.

De voorzitter: Meneer Vos, u spreekt via de voorzitter.

De heer Vos: Neem me niet kwalijk, voorzitter.

De voorzitter: Dat had ik u net gevraagd. Dat geldt voor iedereen. Alleen en anders is het voor de goegemeente niet te volgen. Dus het woord is nu aan de heer Vos.

De heer Vos: Nee, dan moet ik u toch corrigeren. Dat is niet het geval. Als het letterlijk de tekst zou zijn zoals die gesproken is, dan ben ik het helemaal met u eens. Dan zou ik ook niet de opmerking gemaakt hebben. Maar juist, omdat er... Ik zou willen zeggen, witte plekken in zitten, maar dat is het juist niet. Er zitten namelijk gele plekken in waarvan we af kunnen vragen, wat is daar dan gezegd? En daar gaat het met name om. Dus...

De voorzitter: Goed, het punt is...

De heer Vos: Ik heb bij wijze van uitzondering de moeite genomen om het helemaal door te scrollen en is me opgevallen. Mogelijkerwijs als u dat ook doet, dan zult u mogelijk tot dezelfde conclusie komen.

De voorzitter: We komen op dit punt terug in een ander gremium. Verder geen op- of aanmerkingen? Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik wilde er eigenlijk alleen maar even aan toevoegen dat het altijd al zo is dat er gele dingen in staan, omdat dan waarschijnlijk niet helemaal goed in de microfoon gesproken is. Maar dan hebben we altijd nog de band en dan kan het letterlijk worden afgeluisterd.

De voorzitter: Te genoeg wat dit onderwerp betreft, lijkt mij. We komen bij punt drie, mededelingen. En wethouder Stam zou iets willen vertellen met betrekking tot het raadsvoorstel begrotingswijziging voor oprichting energiedienstenbedrijf. Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik heb uiteraard u een ruime hoeveelheid gegevens toegestuurd. Ik kan daar wel in die zin wat op toelichten, is dat wij natuurlijk in de regio bezig zijn om een duurzaamheidsprogramma uit te voeren. Dat in dat kader, zowel de bewoners maar ook degenen die het moeten uitvoeren, aannemers en dergelijken, nogal in verwarring zijn hoe ze dat moeten gaan aanpakken. En dat in de regio een voorstel aan de orde is geweest om een energiedienstenbedrijf op te zetten. Dat heeft geleid tot een aanvraag bij de provincie om een bedrag ter beschikking te stellen en de provincie, zoals bekend, zegt dan ook wel terecht, dat is prima, maar dan moet u dat ook matchen met het geld dat wij ter beschikking stellen. En in het portefeuillehoudersoverleg wat daarover gaat, de portefeuillehouders, wethouders milieu en duurzaamheid, is daar een tijd geleden al een besluit over genomen om dat te gaan doen. Neemt niet weg dat daar nog natuurlijk eigenlijk het budgetrecht van de raad tussen zit en die eigenlijk nog zouden moeten bewilligen in het toestaan van dat geld wat in de begroting voor dit jaar en komende jaren ter beschikking komt. Ik wil er wel op wijzen dat... Ik moet, als daar vragen over komen... Die zullen er wellicht over komen. Het is wat aan de late kant dat u hier nu mee komt en dan hebben ze daarmee gelijk in. Tegelijkertijd is het natuurlijk iets waar wij als Laren niet als enige over gaan. Het is een door de regio in unaniteit gedragen voorstel geweest van de verschillende wethouders. En het is natuurlijk zo dat ik en anderen en het college, maar soms ook de raad, bedenkingen heeft met bepaalde voorstellen uit de regio, maar ook te maken hebben met de regio die zich krachtig, ook volgens de regionale samenwerkingsagenda, dient op te stellen. En in dat kader zou ik graag willen adviseren om dat voorstel ook te omarmen. En in die zin beschouw ik het niet alleen als een mededeling, maar ook als een voorstel aan de raad, zoals het ook in het beslisvoorstel is geformuleerd. Om akkoord te gaan met dit voorstel, maar vooral ook met het... Want daar gaat het uiteindelijk om. En het beschikbaar stellen van het geld en daarmee dus de begrotingswijziging in 2020 en volgende jaren te accorderen. Dat is even een korte toelichting van mijn kant.

De voorzitter: Dank u. Zullen we een ronde maken? Het woord is aan de heer Faas, VVD.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. U kent de VVD-Laren als een partij die zich kritisch opstelt ten opzichte van zaken als aardgasvrij maken, wind- en zonne-energie en biomassa centrales. Maar als het gaat over zaken als kernenergie, dit even tussen aanhalingstekens, en isoleren, dan zijn wij daar in zijn algemeenheid positief over. Want alle energie die je bespaart, die hoef je niet op te wekken en dat is mooi meegenomen. Dus wij zullen... Maar dat is niet iets voor deze vergadering maar voor aanstaande woensdag. Wij zullen hier positief op reageren. Ik zal mij derhalve beperken tot een opmerking en twee vragen die ik heb. De opmerking is dat het een beetje vreemde timing is. Ik kreeg vanmiddag van de griffie een uitnodiging van de regio over een... Hoe noemde ze het? Een online congres over de energiedienstenbedrijven van de Gooi- en Vechtstreek die op 6 oktober... Daar zijn wij voor uitgenodigd, ons gaan bijpraten wat er allemaal bereikt is en wat er allemaal gebeurd is ten aanzien van deze energiedienstenbedrijven. En dan denk ik ja, dan zou het misschien niet onlogisch zijn als we, nadat we daar kennis van hebben genomen, vervolgens het al dan niet als raad omarmen. Dus wellicht kan de wethouder hier even op reflecteren. En dan de vraag die ik heb. De eerste, wellicht heb ik iets gemist, dat kom wel vaker voor. Maar de regionale energiedienstenbedrijven is voor mij eerlijk gezegd redelijk nieuw. En ik wil eigenlijk weten wie het initiatief hiertoe genomen heeft. Is dat iets dat de portefeuillehouders hebben verzocht aan de regio om daar iets leuks te organiseren? Of is het zo dat de regio daar een mogelijkheid in hebben gezien om hun invloedssfeer verder uit te breiden. En, dat is eigenlijk de belangrijkste vraag die ik heb, had dat niet in een veel eerder stadium al een keer aan de raad

voorgehouden moeten worden? Wat wij daarvan vinden, of we dat al dan niet een goed idee vinden. Nogmaals, wij vinden het een goed idee, maar wellicht had dat gemoeten. En ook daar graag een antwoord van de wethouder. En dan de tweede vraag die ik heb, en die is van een meer principiële aard. We hebben het hier over budgetten die we beschikbaar moeten stellen voor de komende drie jaar. Daarvoor is een verdeelsleutel gehanteerd tussen de diverse gemeentes, die gebaseerd is op het aantal inwoners. Nou, lijkt me alleszins redelijke zaak om dat op die manier te doen. Maar wat men dan doet, is dat men dan de inwonersaantallen van 2018 daarvoor gebruikt. En dat vind ik dan weer uitermate bijzonder. En nogmaals, het is een principiële zaak, want het gaat maar om een verschil van een paar honderd euro. Maar als ik dan kijk dat bij de cijfers van 2018... En dan vergelijk ik even twee willekeurige plaatsen, Blaricum en Laren. Toen had Laren 351 inwoners meer dan Blaricum. Maar als ik in 2019 kijk, had Blaricum er 67 meer. En in 2020 heeft Blaricum 262 inwoners meer. Toch, als wij naar de bedragen kijken, betaalt Laren meer dan Blaricum. Nogmaals, het gaat om een paar honderd euro. Nou, dat kunnen we misschien ook nog wel aan. Maar het is toch een vrij principiële zaak en ik zou willen verzoeken aan de wethouder of dat gecorrigeerd kan worden. Dat zijn mijn vragen, dank u wel.

De voorzitter: Zou de wethouder meteen willen antwoorden? Misschien is dat het handigst dat we op deze wijze makkelijk een discussie...

De heer Stam: Meneer de voorzitter. Wat betreft, waar komt het initiatief vandaan? Dat is een initiatief natuurlijk dat uit het portefeuillhoudersoverleg is gekomen, waar de regio wordt verzocht om dat eens nader uit te werken. En dat is inderdaad door de regio uitgewerkt en leidt tot dit voorstel. Meer kan ik er denk ik ook niet van zeggen. Had het niet wat eerder gekund? Daar heb ik al in mijn inleiding van gezegd, dat had denk ik wel gekund. Dat is niet gebeurd. En je ziet inderdaad, ik heb vandaag via de griffie inderdaad verstuurd dat congres wat er in begin oktober aankomt. 6 oktober nog wel. Dus dat geef ik toe. En twee, dat laatste punt van u, dat principiële punt, is een punt wat vaker ook in het college op dit moment aan de orde komt. Dat je vaak ziet in dit soort staatjes dat inderdaad vrij vroege cijfers worden gebruikt op de inwonersaantallen en dat dat inderdaad op dit moment, actueel, niet klopt. Dus ik zal de toezegging doen... Ik kijk Antoinette daar voorzichtig bij aan, om de regio te verzoeken daar in het vervolg rekening mee te houden. Ik denk wel dat dit een besluit is natuurlijk dat weer genomen is en als we dat weer gaan corrigeren, dan komen we in allerlei ingewikkelde loops terecht om met u te spreken. En dat betekent dat vanavond op andere momenten al die raden ook een besluit nemen over dit bedrijf, dit voorstel. En dan moet Blaricum... Die heeft dan net besloten om misschien 9904 euro akkoord te gaan en de begroting wijzigen, om dat vervolgens weer te moeten corrigeren naar 9985 euro. Dus ik zou u willen voorstellen om dit te laten, maar wel het college op te dragen om daar in het vervolg bij dit soort voorstellen beter op te letten.

De voorzitter: De heer Faas wil nog een tweede ronde. Maar heel kort, meneer Faas. Want anders moet ik een tweede ronde doen. Kort.

De heer Faas: Zeker, dank u wel, voorzitter. Ik wil u het leven natuurlijk niet moeilijker maken dan dat het wellicht al is. Maar ik zou toch willen oproepen om op z'n minst even gewacht te maken van dit verhaal. Want ook, u geeft het zelf ook al aan. Op meerdere momenten worden wij geconfronteerd met inwonersaantallen die voor allerlei kosten opgevoerd worden en men pakt dan maar een willekeurig jaar zoals het uitkomt. En ik zou in ieder geval willen dat we hier een beetje gedoetje van maken zodat het volstrekt helder is dat dat in de toekomst dan niet meer moet gebeuren. Dus ik zou u willen oproepen daar nog iets krachtiger in te zitten, als u dat kunt toezeggen, dan ben ik daar gelukkig mee. Dank u wel.

De heer Stam: Ik kan u overigens geruststellen dat mijn leven, daar gaat het heel goed mee. La vie est belle. Maar ik zal daar krachtig tegen optreden. Ik moet zeggen dat ik degene ben die er nog weleens over struikelt. Want het is natuurlijk een discussie die op moment ook in de BEL speelt, maar ook binnen de regio op allerlei momenten een rol speelt. Dus ik zal nog eens een krachtig pleidooi houden en uw woorden daarbij citeren.

De heer ...: Mag ik daarop reageren, meneer de voorzitter?

De voorzitter: Nee, dat mag u even niet, want u krijgt dadelijk het woord. Ik ga even een ronde maken en dan krijgt iedereen de gelegenheid om z'n zegje te doen. Als er een aanleiding voor is, dan gaan we nog een tweede ronde doen. Het woord is nu aan de heer Van den Berg die naast de VVD zit en die krijgt nu het woord.

De heer ...: Aardige toevoeging, voorzitter.

De heer ...: Je boft maar.

De heer ...: Ik vind het ook helemaal niet erg, ik bedoel daar niks mee. Ik verkeer in goed gezelschap, links en rechts naast me.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Van den Berg, CDA.

De heer Van den Berg: Dank u wel, voorzitter. Nou, de VVD-fractie heeft al een paar goede vragen gesteld, hoe zou ik daar nog overheen moeten gaan? Het enige, dat is bijna een politieke opmerking, dat ik wel dacht van, volgens mij nog niet zo lang geleden dat wij de energiemaatschappijen allemaal verkocht hebben en nu beginnen we weer opnieuw. Dat beeld ontstaat dan, als je dit krijgt. Nou, ik sluit me wel aan bij de VVD-fractie in het zien van, nu gaat het maar om een beperkt bedrag en de wethouder gaf net al aan in die reactie dat nou, het gaat om euro's, soms. Maar toch zou ik er me... We gaan ermee instemmen, dat kan ook haast niet anders, gelet op dat we in het Gooi moeten samenwerken. Maar ik sluit me aan om dit toch ook wel te benoemen nog een keer in het presidium. En ook in breder verband, zoals we laatst bij elkaar zijn geweest. Want nu gaat het om tienduizend euro, het gaat ook nog eens een keer over energie en over milieu. Dus dan kun je ook bijna niet tegen zijn. Maar zo kan de begroting elke keer wel gewijzigd worden en daar willen we het toch nog eens een keer over gaan hebben om hoe we daar beter grip op kunnen krijgen. Maar betrekking tot dit onderwerp hebben we verder geen aanvullende vragen dan anders die gesteld zijn.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Vos.

De heer Vos: Dank u vriendelijk, meneer de voorzitter. Er moet me toch eventjes een ding van het hart, naar aanleiding van de opmerkingen van mijn collega's van de VVD. We hebben het over een totale begroting, zag ik, qua lasten van bijna zeven miljoen. En als we nou lopen grutteren over vijf tientjes, zes tientjes, die wij minder bijdragen als Blaricum, dan denk ik oké, misschien is het wel tweehonderd euro.

De heer Faas: Het gaat om principes, hè.

De voorzitter: Gaat u door, meneer Vos. Dank u .

De heer Vos: Het gaat om principes, misschien is dat nog wel een leuker bruggetje wat u mij geeft, meneer Faas. Maar ik dreig bijna politiek te worden en dat hoort natuurlijk niet aan deze tafel. Maar als u in een moeite door de grutterigheid noemt ten opzichte van het eventueel bespreekbaar maken van kernenergie, dan moet ik eigenlijk een beetje huilen en ben ik eigenlijk diep verdrietig waar we gekomen zijn. En ik begrijp

dat het politiek tegenwoordig bonne temps om in rechtse kringen te roepen dat kernenergie weer bespreekbaar is. God verhoede het. Maar goed, daar wou ik het even graag bij laten met betrekking tot uw opmerking, meneer Faas. Het zal onze vriendschap niet in de weg staan. Maar als ik dan even inhoudelijk kijk naar het document zoals het hier voor me ligt. Kijk, er is natuurlijk helemaal niets, helemaal niets mis met het proberen mensen overtuigen van... En dat een paar centen mag kosten, dat begrijp ik ook. En als we zeven miljoen hebben en we moeten meneer Faas overtuigen, dan denk ik dat we nog een paar miljoen extra nodig hebben. Dus in die zin is iedere cent die we eraan besteden wel besteed. Maar... En nu kom ik naar mijn vraag naar de wethouder, want die wil altijd graag concrete vragen. Dan gaan we dus heel veel geld uitgeven aan bewustwording en ik vind het heel mooi hoe dat aangegeven is in het document, hoe dat gaat gebeuren. Maar dan? Dan ben ik heel erg bewust en ik weet dat ik dit moet doen en dat ik dat moet doen. Maar waar mondt dit dan in uit? En dat is eigenlijk mijn vraag aan de wethouder, want we kunnen best wel veel geld uitgeven en dat doen we met genoegen want de overheid wil ook dat we gaan investeren. Maar dan? Dus mijn vraag aan de wethouder is, wat is nou de opvolging van dit document en van al die moeilijke dingen en bijzondere dingen die we gaan doen? En dan? Dat is eigenlijk mijn vraag. En die staat een beetje buiten dit document, dat begrijp ik ook wel. Maar is wel een logisch voortvloeiend. Zou u daar iets zinnigs over kunnen zeggen, meneer de wethouder?

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Meneer de voorzitter. Misschien als ik toch even een opmerking maak in de richting van meneer Van den Berg. Het is natuurlijk niet zo dat dit te vergelijken zou zijn met het verkopen van energiebedrijven. Dat is heel iets anders. Wat we hier aan het doen zijn, is te kijken of we een consortium kunnen maken van mensen die ons, de inwoners, kunnen helpen bij het isoleren en andere zaken rondom de verduurzaming van woningen. En dan kom ik ook in de richting van meneer Vos. Wat gaan we ermee doen? De bedoeling is dat niet alleen dat duurzaamheidsloket op een betere manier nog gaat functioneren, dat er dus ook bouwkundig en financieel advies op maat gaat komen, voor inwoners die dat wensen. Dat er daarnaast lokale initiatieven ontwikkeld kunnen worden die de burger ook kunnen helpen, op een behoorlijke manier advies te krijgen. Maar niet alleen advies te krijgen, maar vervolgens ook het werk in te zetten wat ook moet gebeuren om te isoleren. Wat ik in het algemeen merk, wil ik ook wel bij zeggen, is dat de burger nogal in verwarring is bij wie je in godsnaam moet zijn om uw... Godsnaam mag ik geloof ik niet gebruiken. Maar in vredesnaam, om iets aan die duurzaamheid te doen. Dan kom je vaak terecht bij de plaatselijke aannemer of de plaatselijke loodgieter en die weet het ook niet precies. En wat we nu aan het doen zijn, is te proberen in dat consortium waar een groot aantal partijen nu bij elkaar zijn gekomen om die kennis te vergaren, om met elkaar te komen tot een veel eenduidiger advies aan de klanten, maar vervolgens ook gecertificeerde partijen in de lucht te brengen die dat ook mogelijk kunnen maken. Dus het vervolg waar u naar vraagt, is dat uiteindelijk die duizenden woningen die we uiteindelijk zullen moeten isoleren, nog los van het feit of je van het gas af moet. En dat die op een behoorlijke manier geholpen kunnen worden met adviezen, maar vooral ook met daadwerkelijke offertes en aanbiedingen, zodat ze ook zich wat meer door de bomen het bos kunnen zien. En wat dat betreft inderdaad op weg kunnen gaan naar de doelstellingen die ook de regio zichzelf heeft gesteld.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is...

De heer Vos: Mag ik daar een vervolgvraag over stellen, meneer de voorzitter?

De voorzitter: Dat heb ik net toegestaan bij de heer Faas. Het is eigenlijk niet de bedoeling, maar als u het heel kort houdt, dan mag het.

De heer Vos: Ik maak het zo kort mogelijk. Maar ik bedoelde eigenlijk, meneer de wethouder... In hoeverre... Want ik begrijp uw antwoord en dat is volkomen, buitengewoon zinvol, denk ik. Maar als ik dan een offerte gekregen heb van een buitengewoon capabel en een competent iemand, wordt er dan ook nog iets gedaan aan het faciliteren met betrekking tot de kosten? Met subsidiëring? Of eindigt het bij een volkomen vrijblijvend advies?

De heer Stam: Nou, een volkomen vrijblijvend advies is het natuurlijk niet. Kijk, het is... We gaan uit van mondige burgers die nadenken over datgene wat ze willen en wat ze kunnen doen met hun huizen. Het gaat om die burgers die met de handen in het haar zitten, die wel wat willen doen, maar ook door de... Wat ik net zei, door de bomen het bos niet zien. En juist die burgers zouden we willen helpen om aan de gang te kunnen gaan. Dus in die zin denk ik dat het heel nuttig zou kunnen zijn. Of er subsidies zijn? Kijk, ik vind zelf... Maar daar heb ik het misschien weleens eerder over gehad en we gaan binnenkort nog eens over het duurzaamheidsprogramma praten. Een van de dingen waar, vind ik, de Rijksoverheid in faalt, is dat ze onvoldoende middelen ter beschikking hebben gesteld. Niet alleen financiële middelen, maar ook juridische middelen, om het interessant te maken voor bewoners van huizen, om dat ook daadwerkelijk die isolatie van een huis te gaan doen. Want je zit vaak al met een juridisch probleem, dat indertijd ook door een van mijn illustere collega's in een vorig college aan de orde is gesteld. De woning gebonden financiering. Op het moment dat je dertigduizend euro of honderdduizend dertigduizend euro in een huis stopt en je gaat er voor twee jaar, om wat voor reden dan ook, het huis verkopen. Krijg je dat dan terug omdat je een lening hebt gesloten? Is die lening aan het gebouw dan gebonden? Of is het gebonden aan mij als persoon die de lening heeft afgesloten? Daar is op dit moment helemaal geen regeling voor. Dat moet wel een keer gaan komen. Ik hoop dat de overheid daar eindelijk een keer mee komt. En er is op dit moment vanuit de Rijksoverheid geen echte financiering, subsidiëeringsfaciliteit van het isoleren van die woningen. Dus dat maakt het op zichzelf wel veel lastig en ik hoop ook dat nu... Ik geloof, het eind van het jaar komt er een groot debat in de kamer over die duurzaamheid en de duurzaamheidsmaatregelen, dat dat eindelijk ook aan de orde gaat komen. Dus daar kan ik vanuit het kleine Laren betrekkelijk weinig van vinden. Ik heb er wel een oordeel over, maar ik kan er niks, op dit moment, verder aan doen.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is nu aan de heer Grunberg, D66.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ook wij vinden de inhoud van dit stuk zeer belangrijk. Daar waar het gaat om een '...' te geven aan het particuliere initiatief om tot energiezuinigheid te komen, wellicht is het zo dat de targets al lang gesteld zijn en de lat hoog ligt. Maar op dit gebied eigenlijk tot nog toe weinig gebeurd is. Dus het is ook een beetje hoog tijd dat het eigenlijk gebeurt. Dus wat ons betreft, moet dat zeker doorgang vinden. We hebben echter ook dezelfde twee vragen die de fractie van de VVD hierover al gesteld heeft, namelijk over het... Op basis van het inwonersaantal vaststellen van bijdrages van de gemeentes. Nou, daar is genoeg gesproken. De vraag omtrent, wie heeft dat nou bedacht, wie heeft daarom gevraagd? Zou ik de vraag toch nog eigenlijk wat scherper willen stellen. Is het niet zo dat de raad hierover eigenlijk een besluit moet nemen alvorens dit verder door kan gaan? En als dit zo is, dan is de vraag om de subsidie of om de bijdrage... Het budgetteren, bijdrage, vast te stellen, is dan pas in tweede instantie aan de orde. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De wethouder, graag.

De heer Stam: Die principiële vraag, die heb ik volgens mij beantwoord, dus dat lijkt me voldoende afgedaan daarmee, wat mij betreft. Die vraag, waar komt het vandaan en had de raad niet moeten worden geïnformeerd? Ik denk dat we te maken met een besluit dat die wethouders met elkaar genomen hebben op

basis van goede argumenten. Die duurzaamheid, dat is een langzaam en soms wat slepend proces. Daar hebben we geprobeerd vaart in te brengen. Ik heb al in mijn inleiding aangegeven dat het misschien inderdaad eleganter was geweest om daar van tevoren met de raad over te praten, is niet gebeurd. Het gaat mij vooral ook om de materialiteit. De materialiteit geeft aan... En ik hoor toch veel positieve geluiden tot nog toe, in ieder geval. Dat het goed is om dit te gaan doen. Het is goed om daar tempo op te maken, want die verduurzaming en die isolering van huizen, dat duurt al lang. En als u zegt, dan had dat misschien nog een keer met de raad kunnen worden gedeeld, denk ik ja, dat had misschien beter geweest maar dat hebben we niet gedaan. En waar we nu mee te maken hebben... Ik vond het ook wel typisch dat er op de agenda staat mededelingen, alsof er niet over gepraat zou kunnen worden. Ik heb aangegeven dat het zo gegaan is zoals het gegaan is. En wat nu aan de orde is, is het voorstel van, kijk er positief naar en geef ons de gelegenheid om dat geld ter beschikking te stellen.

De voorzitter: Dan is het woord nu aan Larens Behoud, de heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Inderdaad een beetje verbazing, maar die is al uitgesproken over wat hier opeens eigenlijk binnen komt vallen op de agenda. Op zich een prima initiatief. Ik zat wel het stuk te lezen over de partijen die zijn aangesloten en daar heb ik eigenlijk wel een beetje wat vragen bij. Het gaat over ketensamenwerking, het gaat over bedrijven bundelen, krachten met belangenorganisaties, met gemeenten en gaan dan adviezen geven aan burgers. Bedrijven hebben een bepaald belang en is het belang wat die bedrijven hebben wel altijd het beste belang voor de woningen? We zitten hier in een gemeente met heel veel specifieke gebouwen die niet makkelijk te isoleren zijn omdat dat goedkope maatregelen soms na heel korte termijn heel dure en heel vervelende maatregelen blijken te zijn. Als we kijken vanuit de monumentensector, dan is een advies op maat echt noodzakelijk. En als ik bedrijven zie met een naam als Happy Balance, dan gaan bij mij wat alarmbelletjes rinkelen en dan denk ik, misschien zouden er nog wat andere partijen moeten aansluiten bij dit initiatief. En ik zou de wethouder willen vragen om specifieke partijen die zich ook op erfgoed richten en verstand hebben van hoe je verduurzaamt als het gaat over panden met een zekere leeftijd, dat die ook aansluiten zodat daar specifiek advies op maat kan worden gegeven. En niet de standaard oplossing van de bolletjes die in de muur worden gespoten, voor iedereen geldt. Want dat gaat over tien jaar de grootst mogelijke kosten en problemen en misschien nog wel gezondheidsklachten voor inwoners opleveren en dan zijn we nog verder van huis. In die zin heb ik nog een andere vraag eigenlijk die een beetje aansluit op dit initiatief, wat we natuurlijk verder prima vinden. En dat is... Er was een half jaar geleden een mededeling gedaan in het Larens Journaal, dat er ook een speciale energiescan voor monumenteneigenaren zou zijn verloot door de regio. Ik heb daar nog geen uitslag van gelezen wie die heeft gewonnen en wat het resultaat daarvan is. Misschien dat de wethouder bij dit initiatief in de regio kan meenemen en ons terug kan koppelen hoe het daarmee gegaan is. Want ik ben eigenlijk wel benieuwd naar die specifieke resultaten. En verder is het een budgetverhaal en een raadsvoorstel wat in principe daar behandeld zou moeten worden en dus niet zozeer een mededeling, lijkt me. Maar gewoon een bespreekstuk, wat we nu ook al doen.

De voorzitter: Het woord is aan de wethouder.

De heer Stam: Nou, de heer Loeff maakt zoals altijd verstandige opmerkingen, lijkt me. Dus ik zal dat punt van, hebben jullie wel voldoende expertise in huis om ook die monumentale woningen, het erfgoed in het bijzonder, daar verstandig advies op te geven? Dat zal ik meenemen naar mijn overleg binnen de wethoudersoverleg. En dat geldt... En de vraag die gesteld is over die scan voor monumenten, daar weet ik op dit moment de stand niet van. Ook daar zal ik binnenkort hem, de raad laten weten... Of de commissie en de raad laten weten wat daar de status van is.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Loeff.

De heer Loeff: En het is de bedoeling dat het naar de raad gaat, dit stuk?

De heer Stam: Ja.

De heer Loeff: Het staat nog niet geagendeerd?

De voorzitter: Het is een raadsvoorstel, ja. Het woord is aan mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Wij hadden ook een paar vragen, ook in eerste instantie de verdeling van het aantal inwoners. Want als je dat gaat kijken... Zeker als het over '21, '22 en '23 gaat, dan Blaricum is nog steeds aan het groeien, Eemnes ook. En als je nu al kijkt, dan is Laren, die zit in het midden tussen Eemnes en Blaricum. Maar als je hier op het staatje kijkt, dan zie je een heel ander beeld. Ik denk dat er inderdaad wel... Dat ben ik met vorige sprekers een, wat harder aan getrokken te worden. Om niet in de toekomst, maar nu al te zeggen van, dat is allemaal leuk en aardig hoe die verdeelsleutel is, maar dat klopt dus op dit moment niet. En dan kun je zeggen ja, maar het gaat maar om een paar tientjes misschien, maar de firma Blokkers is rijk geworden aan heel veel tientjes. En je kunt er ook aan failliet gaan. Dus laten we daar heel scherp in zitten en niet morgen maar nu. Dan hebben we ook gelezen dat de provincie ook de subsidie eventueel nog zou kunnen verminderen. En wat betekent dat dan voor de gemeenten? En wat betekent dat voor Laren? De consequenties? En wij hadden toch ook onze vraagtekens bij dat energiedienstenbedrijf van, hoe onafhankelijk zijn ze? Hoe worden ze erbij betrokken? En zijn ze er voor de bewoner of zijn ze er voor zichzelf? En dat is natuurlijk altijd een afweging waarbij je vraagtekens kunt zetten. En hoe groot wordt het energiebedrijf? Dat het niet een enorm groot iets is waar wij heel veel geld aan gaan betalen en dat zie je heel vaak met dit soort dingen. Er worden steeds meer mensen aangenomen en op een gegeven moment betaal je eigenlijk alleen maar aan een dienstencentrum in plaats van... Dat is niet de bedoeling. Daar wil ik het eigenlijk even bij laten, dank u wel.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Wat betreft het aantal inwoners, daar heb ik volgens mij genoegzaam wat over gezegd. Ik zal dat met kracht nog eens onder ieders aandacht brengen maar het lijkt me niet handig om dat op dit moment in dit kader te gaan corrigeren. Wat betreft het geld van de provincie, ik kan me niet goed voorstellen dat... Het is natuurlijk theoretisch mogelijk dat de provincie op een gegeven moment de stekker eruit zou kunnen trekken. Dat betekent gewoon dat we opnieuw in een situatie terecht kunnen komen waar wij ons zullen moeten beraden op de positie die we dan hebben. Het zou wel betekenen dat daarmee de... Als we dat zonder reden zouden doen, dan maakt de provincie nog wel een erg onbetrouwbare indruk, lijkt mij. Dus ik ga ervanuit dat dat weloverwogen is. U zegt, dat is op zelf een punt van aandacht natuurlijk, dat het niet moet worden een luchtballon die uiteindelijk uit elkaar klappt. Maar wel hup, met heel veel geld in is gegaan. De bedoeling is uiteindelijk dat het zich ontwikkelt tot een op de markt opererend verschijnsel waar de overheid zo weinig mogelijk mee te maken heeft, wat mij betreft. En uiteindelijk, het is natuurlijk niet zo dat dit dwingend voor de inwoner geldt. Het is een mogelijkheid die aan de inwoner wordt aangeboden om zijn weg te vinden in dit toch tamelijk ondoorzichtige veld en dat is eigenlijk ook de bedoeling. Dus het is eigenlijk een soort vliegwiel wat nu aan wordt gezet om die isolering en die isolatie van huizen zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen, aan de gang te krijgen. Dat zie je ook terug in diegene die eraan bijdragen, onder andere de energiecoöperaties die erbij betrokken zijn. Dus en daar vind je ook inwoners terug die eigenlijk ook een beetje met de handen in het haar staan en zeggen ja, wat moeten we nou eigenlijk doen? Nou, dat proberen

we te stroomlijnen, aan de gang te krijgen en op gang te helpen. Met de bedoeling dat uiteindelijk dit hele stelsel door de markt kan worden opgepakt en we het zaakje aan de gang hebben gezet en het zijn eigen gang kan gaan.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, nog heel even.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nog een opmerking. Ik ben een groot voorstander van isoleren, want inderdaad wat er niet aankomt, hoeft er ook niet af. Maar ik heb... Als ik het goed begrepen heb, is er op Prinsjesdag aangekondigd dat er geen subsidie meer voor huizenisolatie komt vanaf 2021 of 2022, weet ik niet meer precies, maar... Dus dat zou dit hele verhaal toch een beetje onderuit halen.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Dat hangt... Ik vind, maar dat is mijn persoonlijke opvatting, wel degelijk dat de Rijksoverheid... Als ze iets serieus willen met duurzaamheid, ook op dit... Niet alleen juridisch maar ook financieel wat zouden moeten doen. Ik ben benieuwd hoe de Tweede Kamer daar ook op in zal gaan spelen. Het is natuurlijk ook nog een keer... Het is aan de andere kant ook wel weer waar dat in uiteindelijk de markt ook een bepaalde werking zal gaan hebben op het isoleren van huizen. Want als je uiteindelijk een goed geïsoleerd huis naar de markt brengt, dan zal het meer waard zijn dan hetzelfde huis wat niet geïsoleerd is. Zeker met het beleid van de overheid, waarbij de gasprijzen enorm hard omhoog worden gejaagd op dit moment, zal dat een groot financieel effect hebben. Dus in hoeverre dat ook een rol kan gaan spelen, dat weet ik niet. Zolang er heel weinig mensen het toch maar doen, zal het niet zo'n enorm effect hebben. Maar uiteindelijk zal de markt ook bepaalde werking gaan krijgen in die duurzaamheidsmarkt, vermoed ik. Maar ik ben er zelf een voorstander van dat de Rijksoverheid echt maatregelen gaat nemen die het mogelijk maken om het voor de inwoner aantrekkelijker te laten zijn dan het nu is.

De voorzitter: Dank u zeer. We hebben deze ronde denk ik daarmee in principe voor afdoende gedaan. We komen daar inderdaad natuurlijk op terug, als u het goed vindt. En als u het niet goed vindt, het staat op de raadsagenda. Dus wij zijn allemaal dankbaar voor de wijze waarop de wethouder heeft geantwoord, inclusief... De heer Grunwald, nog heel even. De heer Van Grunwald, nog even.

De heer Grunwald: Ik wil graag nog even iets informatiefs zeggen. Nou net werd de vraag gesteld omtrent de beschikbare expertise, of die wel aanwezig is en ook wel voldoende aanwezig. Nou, expertise heb je natuurlijk op verschillende niveaus en vanuit verschillende insteekpunten. Een ding wat hier genoemd is, zijn de energiecoöperaties. Nou, Laren heeft er ook een, de Hut van Mie. Energiecoöperatie de Hut van Mie. En die heeft dus een samenwerking met het platform in de regio, Home. Ook allerhande energiecoaches opgericht en dat is het niveau waarop particulieren een eerste stap in de goede richting kunnen doen, dat is gratis en voor niks in die zin. Die mensen kunnen dus via de energiecoöperatie en Home benaderd worden en krijgen dan gratis advies voor een eerste stap in de goede richting. Dus het is misschien wel handig om die club ook een beetje een steun in de rug te geven, zodat ze dat wat ze op ideale grondslag willen, ook kunnen doen. Er zijn energiecoaches, hier zit er een. Hij is nog nooit gevraagd. Dus de expertise zit er, maar je moet ze ook aanspreken. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder, kunt u daar nog kort op reageren? Wethouder?

De heer Stam: Nou, het is dat meneer Grunwald neem ik aan kosteloos voor zichzelf adverteert. Maar het lijkt mij dat die energiecoöperaties, die zijn betrokken bij dat hele initiatief. We zijn in contact met de Hut van Mie,

als het gaat om hun initiatieven. Ik moet wel zeggen, dat kan nog wel wat robuuster. Want tot nog toe is het nogal... Zal ik het netjes zeggen, tamelijk vrijblijvend nog en nog niet erg heel concreet. En ik vind wel dat we daar met elkaar die energiecoöperaties een plek moeten geven in dat geheel. Maar het moet uiteindelijk wel leiden tot praktische en concrete zaken waarvan je kunt zeggen na een jaar of twee jaar, er zijn een aantal dingen van de grond gekomen. Er zijn zonnepanelen gelegd of er zijn heel veel huizen geïsoleerd. Daar zal het uiteindelijk toch op afgerekend moeten worden.

De voorzitter: De heer Van der Zwaan nog heel even, namens Larens Behoud.

De heer Van der Zwaan: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de wethouder, in het raadsvoorstel wat we erbij gekregen hebben, staat dat het algemeen bestuur van de regio op 2 juli zou beslissen om dit allemaal uit te voeren. Is die beslissing genomen? Dan zijn we het paard achter het wagen aan het spannen.

De voorzitter: Antwoord van de wethouder?

De heer Stam: Het is zeker zo dat we gewoon dit... Het is opgericht, we zijn ermee aan de gang, dus in die zin is het besluit genomen, ja. En ik heb al gezegd, dat loopt al een half jaar. Dat had wat eerder meegedeeld kunnen worden aan de raad, maar dan ga ik mezelf opnieuw herhalen.

De voorzitter: Ik denk dat we dit kunnen afsluiten. We hebben een paar termen van de wethouder goed in ons opgenomen. Dit is het woord krachtig, in verband met de verdere discussie over de verdeling van de centen. En ook het woord robuust is bij mij blijven steken, als een opmerking om in de toekomst de bestaande instituties zoveel mogelijk bij het geheel te betrekken. En mogelijkwijs dat daardoor die instituties ook wat robuuster hun werk zouden kunnen doen. Dat gezegd zijnde komt een en ander bij de raad terug. En dank u, de wethouder, voor zijn voortreffelijke antwoorden. Ik kom bij de volgende agendapunt.

4. Meldingen Portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dat is meldingen van portefeuillehouders met betrekking tot gemeenschappelijke regelingen. Je weet, dat staat er iedere maand op. Maar niet altijd wordt daar ook op gereageerd. Maar het staat hier wel op de agenda. De wethouder.

De heer Stam: Ik heb een mededeling die niet echt in het kader van de gemeenschappelijke regeling is, maar ik wil u toch dat niet onthouden. Vanochtend heeft dat ook volgens mij de krant wel bereikt. Gisteravond is in de commissie van Eemnes aan de orde geweest, het ter beschikking stellen van een eventuele subsidie aan Maggy Lekeux. Daar heeft de commissie van gezegd dat ze, voor zover ik het heb begrepen, dat ze niet zoveel voelen voor een en fond perdu subsidieverlening, maar dat ze... En dat het voorstel morgen naar de raad zou kunnen gaan, dat dat een lening zou kunnen worden over veertig jaar waarbij de rente een procent en eventueel... En de veertigjarige annuïteiten die eruit voortvloeien via een jaarlijkse subsidie kunnen worden gedekt. Ik heb daar morgen spoedoverleg over met de burgemeester van Eemnes, want morgenavond is de raad. Dus ik wil natuurlijk even weten hoe dat in elkaar zit, want het heeft natuurlijk enig effect of mogelijk enig effect op het besluit wat het college heeft genomen over de subsidiëring van Maggy Lekeux, ik wou je dat in ieder geval meedelen. En ik zal voor zover er aanleiding toe is, daar de raad zo snel mogelijk verder over informeren. O, er is een rondvraag. Dan... Sorry?

De voorzitter: Wilt u naar aanleiding van deze opmerking, de heer Van den Berg... Naar aanleiding van Maggy Lekeux, dus?

De heer Van den Berg: Ja, vanzelf. Want...

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van den Berg: Ik heb dat inderdaad in de krant gelezen en dat is natuurlijk allemaal... Er is al genoeg over gezegd, maar ook wel... U zegt nu, ik ga morgen in een spoedoverleg. Maar ik lees dan ook in de krant dat er alweer gesuggereerd wordt dat wij dan misschien ook maar ons aan moeten passen daaraan. Maar ik stel me eigenlijk op het standpunt... Als ik dan lees, het is in Laren en we hebben niet zoveel zin om daaraan mee te betalen, dan denk ik van, zou ik u toch mee willen geven dat we in ieder geval... Dat ik hoop dat u zegt van, wij hebben een besluit genomen in meerderheid en daar houden we aan vast. En niet al te creatief in hele lange termijnen van veertig jaar mee gaan denken. Buiten dat ik het onderwerp subsidie aan Maggy Lekeux sowieso voor dat bedrag discutabel vond. Maar daar ging het nu niet over.

De voorzitter: Wethouder, kan u nog kort reageren?

De heer Stam: Ja. Ik weet niet, de krant schrijft soms dingen waar ik weinig van weet. In ieder geval, ik ben daar niet over geraadpleegd. Ik heb te maken met het feit dat we een besluit hebben gekomen over subsidiëring. Ik ben alleen in die zin wat verrast omdat zowel bij de vorige wethouder als bij de huidige wethouder dit besproken is en ik de indruk had dat Eemnes daaraan mee wilde werken. Maar daar zie je toch soms dat de raad andere ideeën heeft dan wethouders. Het komt zelfs in de beste families voor en dus ook in Eemnes. En spoedoverleg is een groot woord, want ik geloof dat de burgemeester van Eemnes niet van spoedoverleg houdt. Maar ik ga morgen wel met hem praten van hé, hoe gaan we dit nou oplossen want ik ben er in ieder geval op uit om te zorgen dat datgene wat we met elkaar hebben afgesproken ook realiteit kan worden.

De voorzitter: Dan andere opmerkingen naar aanleiding van Maggy Lekeux? Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik had het eigenlijk in de rondvraag willen stellen en dat was eigenlijk ook een vraag aan de wethouder van... In de krant las ik en ik heb dat niet eerder gehoord, dat er was afgesproken met Eemnes, dat als Eemnes niet mee deed, dat de voorwaarde was van Laren om die subsidie te geven. Dat Eemnes ook mee zou doen. En nu dat die afhaakt, de vraag is van, wat gaat er dan met Laren gebeuren? En dat was eigenlijk mijn vraag. En die heb ik nog niet beantwoord gehoord, maar daar bent u nog over aan het dubben, denk ik.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Ja, daar ben ik over aan het dubben. Ik heb in ieder geval dat overleg morgen. Het gaat natuurlijk ook daarover. Kijk, er komt nu een... Als ik het goed heb begrepen, komt er uit de keuken van het college van Eemnes een voorstel naar de raad die anders is dan subsidiëring maar in de vorm van een lening. Daarvan kan je nog volhouden dat dat niet afhaken is. Ik vind het wel een lastige... Omdat op het moment dat dat een dergelijke lening zou moeten worden ingelost om wat voor reden dan ook, Maggy Lekeux plotseling zit met het probleem van, hoe ga ik die lening nou oplossen? En misschien daarmee ook wel een ingewikkelde problematiek wordt. Maar ik denk dat het goed is dat ik er zo weinig mogelijk verder over zeg. Dat ik eerst maar eens moet proberen om te kijken wat Eemnes gaat doen. En dat we dan binnen het college ons even beraden op, wat betekent het dan voor ons? Waarbij mijn uitgangspunt nog steeds is, we gaan ermee verder.

De voorzitter: Andere opmerkingen met betrekking tot Maggy Lekeux? Mag ik constatering als voorzitter dat u naar aanleiding van het overleg in het college op grond van deze situatie, dat u eventueel een korte notitie zou kunnen geven aan de commissie en de raad om ons te informeren over de eventuele gevolgen die aan het geheel vastzitten?

De heer Stam: Dat lijkt me wel, ja. Ik zal natuurlijk... En mevrouw Timmerman heeft gelijk, dat is indertijd inderdaad... Conditioneel hebben wij gezegd, subsidie geven onder de voorwaarde dat Eemnes mee doet. We hebben niet precies gezegd hoe dat moest, maar we zijn ervan uitgegaan dat dat pro rata parte zou gebeuren, dus met gelijke insteek en met gelijke bedragen. Ik moet gewoon even goed kijken wat precies de inhoud en materialiteit is van het voorstel wat zij doen. En waar de raad van Eemnes het over eens gaat worden of niet.

De voorzitter: De heer Loeff wil nog wat toevoegen.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, ik kreeg een beetje het gevoel dat ik in de commissie M&F zat, maar het is echt R&I. Dus ik dacht eigenlijk dat het misschien goed zou zijn als de wethouder dit nog in de commissie M&F meedeelt, omdat het natuurlijk gaat over subsidie. En ik las alleen iets in de krant over, we subsidiëren niet op Larens grondgebied. En toen dacht ik, de wethouder Ruimtelijke Ordening gaat misschien voorstellen om het clubhuis in Eemnes neer te zetten. Dan kan het misschien wel doorgaan, maar dat was een grapje.

De voorzitter: De voorzitter van M&F zit hier aan deze tafel en die kan daar naar behoren naar handelen, wellicht. Ik dank de wethouder met betrekking tot dit onderwerp. U had nog een tweede onderwerp.

De heer Stam: Nou, misschien mag ik nog een ding, meneer de voorzitter, met uw welnemen... Ik was zelf niet van plan naar de commissie M&F te komen. Ik zal in ieder geval anders wel even vragen of een van mijn geachte collega's dat nog even meldt. Maar ik denk dat meneer Frisaren het ook wel heeft opgepikt, dus wellicht komt het op een andere manier ook wel weer naar buiten.

De voorzitter: Het tweede onderwerp.

De heer Stam: Dan had ik eens... Over de GAD wou ik nog iets zeggen. Daar heeft u bereikt een informatiebrief over de GFT. Ik weet niet of daar nog aanleiding is om daar iets over te zeggen, maar dat heeft in ieder geval in het begin van dit jaar in de Covid-tijd toch opgeleverd dat we wel erg weinig groen in de... Wel evenveel groen in de bak kwijt konden, in de groene bak, maar dat die maar een keer in de twee weken werd opgehaald. Dat is inmiddels vanaf eind augustus weer hersteld naar wekelijks. Dus ik hoop dat dat daarmee is opgelost. Ik heb natuurlijk wel een poging gedaan om het GAD vriendelijk te verzoeken dat te gaan... Die intensiteit op te voeren. Nou, dat lukte niet in verband met ziekte, ook Covid zelf die daar een weerslag had in de organisatie. Het is zo dat er... Volgens mij is er net een verdiepingssessie geweest, een soort webinar op 14 september over Diftar en over nascheiding PMD uit restafval. Ik heb daar het verslag inmiddels van gezien, ik weet niet of dat inmiddels door de griffie al rond is gestuurd. Ik zal in ieder geval morgen zorgen dat dat... Ik heb het vandaag pas gezien, maar dat dat wordt toegestuurd. Er waren volgens mij geen raadsleden uit Laren bij aanwezig, maar in ieder geval, het verslag is er wel. En de bedoeling is ook dat wij in oktober, als ik het goed heb, de grondstoffenvisie van de GAD in commissie en raad zullen behandelen.

De voorzitter: Dank u zeer. Geen verdere opmerkingen ter zake?

5. Stand van zaken Omgevingswet

De voorzitter: Dan komen we bij het volgende punt van de agenda, te weten de stand van zaken Omgevingswet. En ik neem aan dat de heer Stam daar ons alles over kan vertellen. Dat hoeft hij natuurlijk niet te doen, maar hij zou het kunnen samenvatten, dat alles.

De heer Stam: Die Omgevingswet, dat heeft natuurlijk te maken voor een deel met... Heeft ook moet ik zeggen, de effecten van en de problemen van de Covid om zich heen gehad, want dat vraagt natuurlijk om samenkomsten van stuurgroepen en werkgroepen. En dat heeft daarmee z'n tol ook wel de afgelopen tijd betaald. Ik kan wel even in het kort zeggen wat tot nog toe de stand is. We hebben een wat rommelig eerste half jaar gehad, mede door de Covid. Maar we hebben nu voor de vergunningverlening, hebben we nu eindconcepten klaar en de werkprocessen klaar die voldoen aan de nieuwe manier van werken. We gaan... We hebben nu ook inmiddels klaar de verordening fysieke leefomgeving en de bodemplaat onder de bestemmingsplannen. Dat is eigenlijk datgene wat... Die bodemplaat is eigenlijk alles bij elkaar gevoegd wat we nodig hebben om tot een aanpak te kunnen komen en al die verschillende vergunningen en verordeningen en zo, eronder te kunnen hangen. We hebben een webinar gepland en die uitnodiging is verstuurd of gaat verstuurd worden om op 1 oktober met Pascale Georgopoulos, een bekende mevrouw natuurlijk, om de raad mee te nemen in de kaders die op het vlak van de inwonersparticipatie een rol moeten gaan spelen. Een vrij belangrijk onderwerp natuurlijk in het kader van de Omgevingswet. We hebben inmiddels voor dertig ambtenaren in de BEL cursussen over de Omgevingswet gegeven. We zijn begonnen met het schrijven van een programmaplan, dat is wat opgehouden. Maar de eerste tranche loopt tot 1 januari 2021. Het volgende programmaplan loopt tot mei 2023. En we zullen dat stuk, waar ik het over gehad heb, het nieuwe programmaplan, hopelijk in december... Had ik dat me voorgenomen ter besluitvorming in de raden aan te bieden. Maar ik weet niet of de raad van december doorgaat. Maar in ieder geval zullen wij dat programmaplan zo snel mogelijk naar de raad brengen ter beoordeling. En waar we nog geen echte voortgang mee hebben gemaakt, wat een punt is waar we aandacht voor moeten hebben, is de omgevingsvisie. En we hopen dit jaar nog een startdocument te kunnen maken om dat ook ter besluitvorming aan de raden te kunnen voorleggen. Dat is eigenlijk op dit moment in een vogelvlucht de stand van zaken.

De voorzitter: Is dit aanleiding voor vragen voor de zijde van de commissie of hebt iedereen ondertussen op hun telefoon te kijken voor andere onderwerpen. De heer Loeff.

De heer Loeff: Ik heb eigenlijk een korte vraag ter aanvulling, is bekend hoe het staat met de regionale omgevingsvisie? Want daar is de regio mee bezig. Of hoe is daar de stand van zaken?

De heer Stam: Dat heet het Koersdocument, want men vindt dat dat niet zo mag heten. Maar er is in ieder geval een provinciale omgevingsvisie en er komt een Koersdocument. Ik denk... Ik weet nog niet op welk moment dat naar de raad zou moeten. Want we hebben inmiddels uit de commissie Mol begrepen dat het allerbelangrijkste zaken in afstemming met de raden moeten gebeuren, lijkt me een belangrijk punt om vast te stellen. In Huizen, daar wijs jij geloof ik naar, hè? Is een motie ingediend naar aanleiding... Die hebben blijkbaar al een eerste behandeling gehad van het Koersdocument en daar hebben ze een motie ingediend met het verzoek om dat ook aan alle raden bekend te maken. Dat is volgens mij bij jullie terecht gekomen ook, is ook bekend. En ik zal zo snel mogelijk proberen om het Koersdocument... In welk stadium het zich dan ook bevindt, toch binnenkort eens naar de commissie te brengen om daar een wat uitgebreidere discussie mee aan te gaan want het is een belangrijk document. En het is natuurlijk ook voor een belangrijk deel ook een basis waarop weer de omgevingsvisie van de gemeente gebaseerd zou kunnen gaan worden.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Loeff: Zou de wethouder dan kunnen toezeggen dat dat volgende maand op de agenda staat?

De voorzitter: Als dat... Dat ligt aan de wethouder. Kan dat voor de wethouder?

De heer Stam: Laat ik zeggen, een voorwaardelijke toezegging. Ik zal proberen om dat voor elkaar te krijgen.

De voorzitter: U hebt een inspanningsverplichting.

De heer Stam: Nou, ik houd niet zo van inspanningsverplichting, ik houd meer van resultaatsverplichting.

De voorzitter: Dat is het.

De heer Stam: Maar ik zal proberen om het voorstel van meneer Loeff zo goed mogelijk te volgen en dat naar de oktobervergadering te brengen.

De voorzitter: Maar we zullen u niet '...' duiden als het toch een maand later zou worden.

De heer Stam: Nee, maar ik heb het....

De voorzitter: Maar we kunnen aannemen dat binnen twee maanden in ieder geval de raad volledig is geïnformeerd?

De heer Stam: Ja.

De voorzitter: Laten we dan meegenomen binnen twee maanden in ieder geval, en mogelijkerwijze zelfs volgende maand. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, ik heb een vraag. De wethouder had het net over een cursus Omgevingswet voor ambtenaren. Dat is natuurlijk helemaal fantastisch. Maar komt er ook een cursus Omgevingswet voor raadsleden, want ook hun werk zal heel anders worden. En er zijn al veel gemeenten die dat doen, dus ik denk dat dat niet verkeerd zal zijn.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Nou, we blinken volgens mij wel uit door regelmatig bijeenkomsten te beleggen voor raden. En op allerlei manieren zijn volgens mij raadsleden al meegenomen in de hele problematiek van de Omgevingswet. Ik zal daar geen harde toezeggingen op doen, maar ik zal dat nog eens bespreken hoe wij er tegenaan kijken. Tenslotte, als er een cursus over de Omgevingswet is geweest voor laat ik zeggen, ambtenaren binnen de BEL, dan moet het ook niet zo moeilijk zijn om dat te kunnen gaan doen voor raadsleden. Maar ik doe daar geen toezegging op maar ik zal in ieder geval informeren hoe dat zit en of daar een positieve houding tegenover staat.

De voorzitter: Ik vind u opvallend voorzichtig, wethouder. U doet geen toezegging, maar u laat uitschijnen dat u het wel wilt onderzoeken. Een soort inspanning, daar committeert u zich aan.

De heer Stam: De resultaatsinspanning die ik u aanbiedt, is dat ik me zal inspannen.

De voorzitter: Dat lijkt mij eigenlijk al heel wat.

De heer ...: Voorzitter, de wethouder wil ik toch even helpen. Want wij zitten als raadsleden in een begeleidingsgroep in het kader van de Omgevingswet en daar zit mevrouw Timmerman ook in. Dus dat is gewoon via de ambtenaren denk ik aan te kaarten. En dat is eigenlijk een beetje het dualistische systeem. De wethouder informeert ons hier over de bestuurlijke gang van zaken en de processen. En dat heeft hij volgens mij prima gedaan. En als wij als raadsleden behoefte hebben aan extra informatie, kunnen we dat via onze raadsgroep gewoon aankaarten bij betreffende projectleider.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik onderstreep dat volkomen, dan gaan we dat doen.

De heer Van den Berg: Voorzitter.

De voorzitter: We zijn het eens. Behalve de heer Van den Berg nog. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou, ik volg zo'n beetje iedere week een cursus Omgevingswet en –visie et cetera. Maar een van de eyecatchers van de Omgevingswet was dat er vooral anticiperend en meegewerkt moet worden, vooral van, door de burgers moet geparticipeerd worden in plannen. Maar aan de andere kant wordt er nu door het Rijk gezegd dat de initiatieven over de inrichting van Nederland met alle opgaves weer naar het Rijk getrokken worden. En ik zou in dat verband mee willen geven of om eens na te gaan of het een en het ander elkaar nog wel verhoudt. Want als je professioneel cursussen en themamiddagen volgt over dit onderwerp, dan hoor je daar ook geluiden dat wat ik nu zeg, misschien wel tegenstrijdig met elkaar is en nog weer voor extra vertraging gaat zorgen. Dus ik zou, als het Rijk gewoon de initiatieven over inrichting bijvoorbeeld weer naar zich toetrekt en niet het heel laagdrempelig in een Omgevingswet en in een gemeente laat wegleggen... En ik bedoel dan op zonneparken en energietransitie en bodemdaling en nou, van alles en nog wat. Dan denk ik dat daar nog wel een keer binnenkort via de groep ons bijgepraat kan worden.

De voorzitter: Dank u zeer, waarvan akte. Wethouder?

De heer Stam: Ik kan alleen maar de heer Van den Berg het advies geven om te zorgen dat die op nationaal niveau zijn invloed aanwendt bij het CDA. Omdat in de coalitiebesprekingen, als die tenminste daar terechtkomen, om dat daar te bepleiten. Ik ga nu uit voorlopig maar van het feit dat het Rijk ons heeft opgedragen die Omgevingswet aan de gang te zetten 1 januari '22, met uitloop naar '29 om dat allemaal voor elkaar te krijgen. En daar concentreren we ons maar even op, want anders wordt het wel... Ik vind het al ingewikkeld genoeg, laat ik het daarbij houden.

De voorzitter: En ik neem aan dat die uitnodiging richting het CDA ook in de richting van de VVD is bedoeld, dat ook van die kant mogelijkerwijze enig en ander zou kunnen worden bevorderd. Zeker.

De heer Stam: Nee, dat is al zeker dat ze in die coalitie... Maar CDA weet ik het nog niet.

De voorzitter: Nee, dat is duidelijk. Dat is helemaal helder. Dat is het voordeel van een landelijke partij. Goed, we komen bij het volgende punt van de agenda.

6. Stand van zaken Crailo

De voorzitter: Te weten, stand van zaken Crailo. Zou de wethouder ter zake een korte, bondige maar vooral krachtige presentatie kunnen geven van de essentie '...' ter zake.

De heer Stam: Ik zal... Naast mij zit in ieder geval door mij zeer gerespecteerde Karin Loman, die zich ambtelijk zeer intensief met Crailo en alle zaken die er spelen bezighoudt. Ik zit zelf zoals u waarschijnlijk weet, in het bestuurlijk overleg waar we ongeveer maandelijks bij elkaar komen om dit schitterende project... Ik vind het zelf een erg leuk project, voor elkaar te krijgen. Ooit eens begonnen samen met Tijmen Smit aan een ambtiedocument. Dat document is nog steeds levend en wordt nog steeds als het uitgangspunt gebruikt. We hebben aan de raad, de commissie toegestuurd een aantal documenten. Ik moet er gelijk bij zeggen dat dit is een raadslidinformatiebrief die vandaag als eerste in de raad van Laren landt. Hilversum en Gooise Meren, Karin, is wat later geloof ik. Een paar weken later, 6 oktober. Dus soms zijn we aan de late kant, zoals u vandaag hebt gemerkt. Maar deze keer zijn we aan de vroege kant. Ik denk, ik kan daar wel heel in het kort iets van zeggen, maar het meeste staat natuurlijk als u het gelezen heeft, in dat raadsinformatiebrief en in de stand van zaken rondom de moties die indertijd door de verschillende raden zijn ingediend. Wat betreft de cultuurhistorische rapportage wil ik even vermelden dat... Er is een rapport van de Crimson verschenen en dat rapport heb ik u alleen maar toegestuurd met de conclusies, omdat het rapport zelf 175 pagina's omvat. En ik me kan voorstellen dat u zegt nou, dat hoeft u niet allemaal toe te sturen. Maar mocht u daar buitengewoon geïnteresseerd in zijn en ik kan me... Bijvoorbeeld mijn rechterbuurman kan ik me voorstellen dat die dat is, dan is dat denk ik via de griffier heel goed te krijgen en zullen we hem dat ook zeker toesturen. En waar het feitelijk op neerkomt, is dat er een zeer uitgebreid rapport is geweest over de stand van zaken met betrekking tot in het bijzonder tot de kazerne ensemble wat zich bevindt aan de Gooise Meren-kant. En al datgene wat zij aan conclusies en aanbevelingen hebben gedaan aan het bestuurlijk overleg wordt wat ons betreft integraal overgenomen. Dan is er... Over sloop, daar is het nodige over gezegd, daar ga ik maar niet al te uitgebreid op in. Geurverordening, dat heeft te maken met de manege die zich bevindt achter aan de zuidelijke kant van het complex, waar nu een manege zit, Stichting Sportclub Gehandicapten. En daar moet, omdat je te maken hebt met een manege en geur, zal de gemeenteraad van Hilversum daar een geurverordening voor moeten opstellen en daar zijn we in het overleg met de betrokken partijen ook al uitgekomen en ik denk dat dat verder aan de gemeenteraad van Hilversum kan worden overgelaten. Hebben we te maken met het... Liander heeft er een heel groot verdeelstation, daar moet een apart bestemmingsplan worden gemaakt. Ook een tamelijk ingewikkeld projectje wat er even bij is gekomen. Maar van groot belang voor de energievoorziening van een groot deel van de regio. En daar zijn we ook volop mee bezig om dat voor elkaar te krijgen, dat loopt wel. Dan is een heel belangrijk onderdeel, is de verkeersknoop op de A1. Daar hebben we met de regio overleg gevoerd met vijf partijen, want dat knooppunt, dat bevindt zich op een punt waarbij vijf gemeenten bij elkaar komen. Huizen, Blaricum, Laren, Gooise Meren en Hilversum. En de regio heeft het initiatief genomen om daar het initiatief verder over te nemen, om het over met de provincie verder te starten. Ik heb inmiddels de gedeputeerde Olthof, die erover gaat, mogen ontvangen op Crailo om ook te vertellen wat daar de problematiek is. En we zijn op dit moment volop bezig om een onderzoek te doen naar mogelijke oplossingen daarvoor. Een van de mogelijkheden die zich zou kunnen aandienen, is een ondergrondse fiets- en voetgangersverbinding die zich dan van Crailo moet begeven naar de plek waar nu het busstation is bij Tergooi. Maar dat is natuurlijk een buitengewoon dure oplossing, dus dat zullen de drie gemeenten niet in hun eentje kunnen oplossen. Die zullen daar grote steun voor nodig hebben van de provincie, mogelijk van het Rijk. Nou, dat is iets wat zich in de loop van de komende maanden hopelijk in de goede zin, zal gaan ontwikkelen. Dan hebben we ontwikkelingsstrategie en initiatievenbeleid. We hebben het voorstel wat wij doen om dat mee te nemen in de besluitvorming rond het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan hopen in het begin van volgend jaar naar de... In overleg met de raden te kunnen brengen en te kunnen komen tot een uiteindelijke goedkeuring van het bestemmingsplan om uiteindelijk aan de gang te kunnen gaan aan het echte project, om het zo te kunnen zeggen. Communicatie zal ik even passeren. Groene Afslag, daar is in deze raad ook weleens vaker over gepraat. De Groene Afslag heeft de gelegenheid gekregen om zich te bewijzen in een van de oude panden waar vroeger ook het asielcentrum

in zat. Ik moet zeggen dat ze dat voortvarend hebben gerealiseerd, met veel succes. Ze hebben ook weer... Zij hebben pech gehad dat de Covid eraan kwam, dus dat is daarmee... Is hun momentum wel erg weggezakt, maar ze pakken het weer goed op. We hebben een intentieovereenkomst met ze afgesloten om ze de gelegenheid te geven om met een businesscase te komen om ons in de gelegenheid te stellen, al dan niet met ze in zee te gaan om op het nieuwe complex een plek te krijgen. Maar we willen wel overtuigd worden van het feit dat ze dat ook... Om met uw woorden te spreken, dat dat een robuuste aanpak is, zodat niet na een jaar of een jaar of anderhalf jaar we met een gebouw zitten wat opnieuw weer leeg komt en waardoor het hele... Een dergelijk project zou mislukken, wat ik hem helemaal niet gun, maar ik hoop integendeel dat dat een groot succes wordt. Maar daar zijn we mee bezig. Ik heb al iets verteld over de planning van het bestemmingsplan. En gemeentelijke grondexploitatie, dat is ook een punt waar we tijdens de Covid tegen de raad hebben gezegd, we zien op dit moment niet direct de aanleiding om nou met nieuwe of aangepaste grondexploitatieoverzicht te komen. En gelet op alles wat zich op dit moment afspeelt, leek het ons ook het beste te voorstellen aan de raden om dat ook mee te nemen in het hele proces wat we op weg naar het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan... Ik denk, over de... Ik heb eigenlijk daarmee ook een heleboel van de antwoorden die al op de moties op schrift zijn gezet, beantwoord, denk ik. En ik vraag aan Karin of ik allerlei dingen ben vergeten die jij nog graag wil aanvullen.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw. Als u dat wilt aanvullen, graag. Moet opzij even indrukken. Nee, u moet opzij drukken. Daar indrukken en dan daar. Gaat uw gang.

Mevrouw Loman: Twee dingen. 12 november is er weer een Zoombijeenkomst, dus die is belangrijk om even in de agenda te zetten. Als het goed is, is dat gecommuniceerd. En het tweede is zeg maar de verkoop, de grondrouting, dat is ook iets waar we mee bezig zijn en waar we richting novemberraad voor streven.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er van de zijde van de commissie vragen, opmerkingen? Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ik heb heel veel gehoord. Heel veel goede dingen over de ontwikkelingen. Ben ook heel blij met de memo, alle aanbevelingen die gedaan zijn om het cultureel erfgoed daar op een goede manier te kunnen inpassen. Al de aanbevelingen daartoe. Wat ik mis, dat zijn de aanbevelingen van het rapport Biodiversiteit van die Touw gedaan heeft. En daar hoor en daar zie je eigenlijk helemaal niets over, daar worden ook heel veel aanbevelingen gedaan over de inrichting van het gebied. Waar rekening mee gehouden moet worden enzovoort, enzovoort. Ook de ontheffing die aangevraagd moet worden voor de Natuurbeschermingswet enzovoort. En dat mis ik eigenlijk in het geheel nu.

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dus daar zou ik graag wat meer over horen.

De voorzitter: Mevrouw, kunt u dat toelichten?

Mevrouw Loman: Ja. We zijn... Of althans, we zijn nu bezig met het beeldkwaliteitsplan en eigenlijk die vragen die u nu stelt, dat is het vervolg daarop. Dus dat heeft ook bij onze werkgroep voldoende aandacht. Daar hameren we ook op maar zover zijn ze nog niet.

De voorzitter: Andere vragen.

Mevrouw Timmerman-Hamers: En nog een vraag die daar misschien...

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Sorry.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman heeft opnieuw het woord.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. En nog een vraag die daar zijdelings aan... Waar worden die vijfhonderd bomen gekapt? Waar is dat precies? Want dat is op grondgebied van Laren, maar ik heb geen idee waar eigenlijk.

De heer Stam: Dat is een heel ingewikkeld verhaal. Ik zal proberen het simpel te vertellen, want soms begrijp ik het ook niet helemaal. In het kader van de HOV is er een regeling getroffen tussen de provincie indertijd en de gemeentes die erbij betrokken zijn om compensatie te geven voor datgene wat er gebeurde op de HOV-kant bij Anna's Hoeve, daar is natuurlijk enorm veel... Zijn daar veel bomen weggegaan. En het bijzondere daarvoor is, dat op het stuk grond wat wij uiteindelijk... Toen wij het van de provincie hebben gekocht met z'n drieën, drie gemeentes, hebben we aan GNR het stuk wat naast het aquaduct ligt over wensen te dragen... Dat was ook in de afspraken... En op dat stuk grond, dat is weliswaar grondgebied Laren, maar het is feitelijk in eigendom of komt in eigendom... Is in eigendom van GNR. Daar wil GNR... En dat was oorspronkelijk in dat Larens Journaal verkeerd geschreven, want het was alsof wij vijfhonderd bomen wilden kappen. Maar er is een aanvraag van het GNR... Of ik moet zeggen van de provincie, want dat was toen nog grond van de provincie, op verzoek van GNR die later eigenaar wordt van dat stuk grond, om vijfhonderd bomen te kappen omdat zij daar vanuit hun eigen beleidsopvattingen veel meer heidegebied van wensen te maken. Dus dat speelt zich eigenlijk af, los van het hele Crailo-complex. Maar het bevindt zich naast het Crailo-complex op het stuk grond wat van de provincie in eigendom overgaat naar GNR, naast het aquaduct.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Mag ik nog een vervolgvraag?

De voorzitter: U wilt nog een vraag stellen.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nou, ik hoor iets over heide. Is dat dan ook de herplant, want er staan vijftienduizend herplantstruikjes, ik denk dat dat dan heide is.

De voorzitter: Ik denk dat we... Nu wil mevrouw van Liberaal Laren Klinkenberg ook nog het woord.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja, voorzitter, dat klopt. We hebben gisteren de stukken gekregen, dus we hebben dat niet kunnen overleggen in de steunfractie. En ik wilde graag ook nog een paar vragen stellen.

De voorzitter: Ik geef u bij deze graag naar de gelegenheid, mevrouw Klinkenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Dank u wel.

De voorzitter: Hoewel we normaal gesproken een woordvoerder per fractie hebben. Maar gezien de talrijke vragen die van uw kant bestaan, kan ik me voorstellen dat u nog iets wil toevoegen. Mevrouw Klingenberg, het woord is aan u.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ik heb een paar vragen over de memo. We hebben het gisteren pas gekregen, de memo. Dus zodoende hebben we het er nog niet eerder over kunnen hebben. Daar staat onder het kopje... Even kijken. Het staat onder het kopje Stand van zaken beheer sloop en sanering. Dat is dan op pagina twee, dan staat er, gesaneerd tot kwaliteitsklasse wonen, gesaneerd tot kwaliteitsklasse industrie en een leeflaag wordt aangebracht. Misschien kunt u daar verder nog niets over zeggen, wat we ons daarbij voor moeten stellen. En dan een ander punt is, dat gaat over Liander. Liander, dat... In aanvang was het zo, er zou gekeken moeten worden op welk grondgebied dat zou komen en nu is het Laren geworden en dat heeft nogal wat consequenties, hebben we begrepen. Dus nu is de vraag van, de voorkeurslocatie moet nog bepaald worden, dat stond eerder in de stukken. Het gaat over zeventienhonderd vierkante meter. En met betrekking tot de realisatie en de gevoelige objecten in de directe omgeving, is het heel belangrijk dat daar naar gekeken wordt. Nou, misschien kunt u er iets over zeggen van, waarom is het op deze plek gekomen? Waarom komt het op Larens grondgebied, omdat het nogal een groot iets betreft.

De voorzitter: Dat zijn de punten, hebt u nog meer punten, mevrouw?

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja. En dan...

De voorzitter: U kunt natuurlijk ook altijd gewoon de wethouder even terzijde altijd om bepaalde verduidelijkingen vragen.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Maar ik denk dat het ook aardig is als de commissie dat hoort, voorzitter. Het antwoord.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: U heeft net iets gezegd over de fiets- en voetgangersverbinding, dat lijkt wel heel gevaarlijk als dat ondergronds komt. Dus ik neem aan dat u daar ook naar kijkt, want dat geeft een beetje een eng beeld. En dan even kijken, u heeft nu gezegd dat er... De grondexploitatie, dat we daar nog over komen te spreken, 12 november in een Zoombijeenkomst. Heb ik dat goed begrepen? Nee? Want ik weet niet wanneer dat eerst gepland was, want nu hoor je iedere keer het woord, gekoppeld aan corona, maar het is natuurlijk... Er is ook een planning vooraf geweest.

De voorzitter: Dit zijn uw vragen, begrijp ik. Het woord is aan de wethouder, eventueel aan mevrouw. Mevrouw, zou u nader licht kunnen werpen op die vragen?

Mevrouw Loman: Ja. Als eerste, 12 november, dan wordt het bestemmingsplan wordt toegelicht en er wordt iets verteld over een grondrouting, dat is eigenlijk wat 12 november op de agenda staat.

De voorzitter: U moet wel in de microfoon spreken, mevrouw. Anders kan ik het in ieder geval niet verstaan.

Mevrouw Loman: Sorry. Dan bestemmingsplan Liander, dat komt deels op grondgebied Hilversum, deels op grondgebied Laren. In het stedenbouwkundig plan wat 4 maart is vastgesteld, stond daar ook al een tekeningetje in waar die zou komen. De locatie is goed uitgedacht, er is eerst gedacht van, moet die aan de achterkant zitten? Maar nu komt die meer richting het bedrijventerrein dus wordt er ook rekening gehouden met de woningen, dat er voldoende afstand is. We zijn nu nog eventjes aan het kijken richting de plek, of die mogelijk voor de onderdoorgang die we wensen eigenlijk te realiseren voor de langzaam verkeerroute... Of die mogelijk iets verschoven moet worden qua positie. Maar hij zit zeg maar ter hoogte van het bedrijventerrein

Laren. En dan had u nog een vraag over het asfalt, begreep ik het dan goed? Want die begreep ik niet helemaal.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: ...?

Mevrouw Loman: Nee, dat was het allereerste punt, wat we ons daarbij voor moeten stellen, dat er staat, de kwaliteitsklasse wonen en gesaneerd wordt tot kwaliteitsklasse industrie en de leeflaag wordt aangebracht. Dat staat onder het kopje Stand van zaken beheerslopen en sanering en dan de vierde alinea.

De voorzitter: Als dit niet onmiddellijk kan worden opgelost, neem ik aan dat dat genoeg middelen voor zijn om dat buiten de vergadering op te lossen.

De heer Stam: Nou, ik denk dat mevrouw Loman daar wel een antwoord op kan geven. Ik zal wel even reageren ondertussen misschien, op dat punt van die knopen en de oplossing voor voetgangers en fietsers. Kijk, het probleem is dat... En dat herinner ik me ook nog uit de AZC-tijd, toen het AZC er was moesten mensen zich met gevaar voor eigen leven... Moet je je daar, als je dat bovengronds regelt, moet je proberen om eerst de oprit naar de A1 te nemen en dan moet je vervolgens onder het viaduct door om er vervolgens nog een weg over te steken wat een tamelijk drukke weg is, het end van de Naardenstraat. Ik zeg ook niet dat het per se een ondergrondse zou moeten worden, maar het is een mogelijke oplossing en we zijn in ieder geval met elkaar serieus aan het kijken hoe we dat op een goede manier kunnen faciliteren. Want wat we graag willen, is natuurlijk een Crailo-gebied wat niet erg... Wat autoluw is, dus wat we proberen, is zoveel mogelijk op fietsen te krijgen, in bussen te krijgen, openbaar vervoer gebruik te laten maken. Maar dan moeten we het ook zodanig faciliteren dat mensen er gebruik van gaan maken. En op dit moment is het in ieder geval een hele ongelukkige structuur en dat proberen we met elkaar tot een oplossing te brengen. Maar ik weet ook niet wat het wordt. Maar misschien heeft mevrouw Loman inmiddels...

De voorzitter: Mevrouw, nog iets toevoegen?

Mevrouw Loman: Het gaat erom dat de bodem geschikt moet zijn om te wonen en om aan industrie te voldoen. Daar heb je bepaalde normen voor qua bodemkwaliteit, qua schoongrondverklaring, zoals we dat noemen. En dat is iets wat ze dus aan het uitzoeken zijn en waaraan voldaan moet worden. En dat is ook de basis om op dat niveau te saneren.

De heer ...: Voorzitter?

De voorzitter: Nog een toevoeging, mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Nou, dat gaat nog over een ander punt. Dat gaat over dat... Er is ook chroom-6 aangetroffen en is dat op Larens grondgebied, want dat is natuurlijk volledig in het nieuws op dit ogenblik, kunt u daar iets over zeggen?

De heer Stam: Wij doen natuurlijk op dit moment zorgvuldig onderzoek naar alles wat daar in het verleden niet goed is gegaan. Dat vond je in de bodem met bomonderzoek en dat soort dingen, dat hebben we allemaal achter de rug. Waar mevrouw Loman op wijst, is, we doen behoorlijke grondonderzoeken, maar wat we moeten doen, doen we dat ook? Maar we treffen natuurlijk in een hoop van die... In een hoop van die oude gebouwen treffen we niet veel meer koper aan, want dat is inmiddels allemaal gestolen, maar nog wel heel veel asbest. Dat schijnt niet zo populair te zijn bij dieven. Daar moeten we zorgvuldig mee omgaan en blijkbaar

was het ook nog eens een keer zo dat die enkele soldaat die toch niks te doen had, die kreeg dan een pot verf in zijn handen gedrukt. En zei Jan, als jij eens even alle deuren een likje geeft. En waar we achter komen is dat op een aantal van die deuren en kozijnen treffen we chroom-6-restanten aan. Daar moeten we zorgvuldig mee omgaan, uiteraard. Daar is het college keurig over geïnformeerd door de directie van de GEM. En we weten... En ik ben ervan overtuigd dat ze dat heel zorgvuldig oppakken en dat gaan we heel zorgvuldig verwijderen met mensen die daar verstand van hebben. Maar het is niet in een enorme omvang, maar omdat het zo'n heikelonderwerp is, hebben we het wel willen melden en zullen we zorgen dat dat op een verstandige maar vooral ook gezonde manier weer wordt opgelost.

De heer Van den Berg: Voorzitter.

De voorzitter: Ja?

De heer Van den Berg: Aan deze kant.

De voorzitter: De heer Van den Berg en daarna de heer Grunwald. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Het is meer een mededeling van huishoudelijke aard. Deze raad en de raden van Hilversum en Gooise Meren hebben een radenadviescommissie ingesteld en daar nemen mevrouw Timmerman en de heer Faas en ondergetekenden in deel. Die komen donderdagavond bij elkaar en die worden ieder kwartaal bijgepraat en wij moeten controleren in de hoofdlijn, niet in detail, of datgene wat we in het document hebben afgesproken ook nog steeds gevolgd wordt. Ik denk dat dat wel aardig is, meneer de wethouder, om daar op het moment dat wij daar vanuit die radenadviescommissie weer bijeen zijn geweest, daar ook nog een keer in het vervolg weer een keer naar de commissies terug te koppelen wat wij daar doen. En dat is , voorzitter.

De voorzitter: Zeker, dat zullen we graag oppakken. Anderen? De heer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor hier net de optie van een tunnel langskomen. In tunnels zijn we niet goed in Nederland. De ervaring leert dat tunnels vies en onveilig zijn in velerlei opzichten. En ik wil de wethouder vragen dit aspect van meet af aan mee te nemen zodat we dus niet iets er neerzetten waar we dan later enorm veel last van zouden hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Ook dat wordt meegenomen in de overwegingen, neem ik aan. Wethouder.

De heer Stam: Ja. Ik moet er wel bij zeggen dat Nederland buitengewoon goed is in het maken van tunnels. Maar ik deel weleens een opvatting, als hij dat bedoelt... Als meneer Grunwald dat bedoelt, dat je wel degelijk moet uitkijken dat ook de sociale kant van tunnels en de veiligheid in het algemeen, dat dat... Daar moet je inderdaad goed op letten, want het moet niet zo zijn, heb ik altijd gezegd, dat je als... Ik zeg het toch maar, als je als vrouw om tien uur 's avonds door het halfdonker naar huis moet proberen te komen, dan moet je het gevoel hebben dat je door een tunnel heel veilig kunt lopen. En niet het gevoel hebben dat er om de hoek je iets vreselijks staat te wachten.

De voorzitter: Eens.

De heer Van den Berg: Mag ik nog een aanvullende vraag naar aanleiding van de heer Grunwald stellen?

De voorzitter: Natuurlijk mag de heer Van den Berg dat.

De heer Van den Berg: Ik bedenk hem pas nu de heer Grunwald de vraag stelt. Ter plekke op die locatie daar staat vaak het bij een hevige regenval het water hoog. Nemen jullie dat ook in de overwegingen mee als je ondergronds gaat met een tunnel voor langzaam verkeer? Dat je ze wel daar een duikbril mee moet geven. Maar dat is een te lollige opmerking. Maar waar het me wel om gaat, is omdat die opmerking die u maakt, los van veiligheid, dat dat niet de meest ideale plek is om daar ondergronds te gaan.

De heer Stam: U mag ervan uitgaan, meneer Van den Berg, dat dat zorgvuldig bekeken wordt en dat dat natuurlijk... Dat we dat, met al die aspecten rekening zullen houden.

De voorzitter: We kunnen altijd nog een werkgroep Tunnel instellen, met een tunnelvisie te maken. Vond ik zelf heel geestig, maar... Als wij hier...

De heer Stam: Daar gaat het idee van D66 van duikboot.

De voorzitter: We hebben hier uitputtend over vergaderd. En we kunnen dus overgaan met uw welnemen, naar het volgende punt van de agenda, te wezen de zienswijze Jaarrekening en resultaatbestemming van de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek.

7. Raadsvoorstellen

7.1 Zienswijze Jaarrekening en resultaatbestemming 2019 OFGV

De voorzitter: En het voorstel is om geen zienswijze in te dienen. Dames en heren, hebt u daar behoefte om daar nader toevoeging... Ja, de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: We hebben hem al eens eerder gemaakt, het gaat niet over de inhoud. Maar wel over dat het vreemd blijft als je het besluit leest, dat we geen zienswijze indienen maar vervolgens bij punt twee wel instemmen met het verzenden van een raadsbrief Zienswijze resultaatbestemming. En ik ga toch nog weer een poging doen, je kan in een zienswijze namelijk ook opschrijven dat je het helemaal eens bent met wat daar geschreven wordt. En het wil ook niet, volgens mij, echt doordringen. Dat heeft overigens niet zozeer denk ik met onze wethouder te maken, maar meer vanuit de ambtelijke kant. Een zienswijze hoeft niet alleen negatief bedoeld te zijn, maar kan ook positief zijn. En juist door dan positief te reageren, komt er wel een zienswijze maar die landt dan anders. En nu, wij klagen vaak dat wij niks... Dat wij laat geïnformeerd worden of dat we erachteraan lopen. Maar er komt natuurlijk ook nooit... Want negen van de tien keer dienen we geen zienswijze in en zeggen we, we doen niks. Ik wil dat punt toch nog een keer weer gemaakt hebben hier. En de wethouder kan het misschien nu niet meer veranderen, maar een positieve zienswijze in te dienen.

De voorzitter: Het lijkt mij een zeer zinnige opmerkingen die in het kader van de bestuurlijke vernieuwing ook aan de orde zou kunnen komen. Ik denk dat dit... Ook de wethouder zal dit zeer toejuichen, neem ik aan. Dat eventueel ook een positieve commentaar gegeven kan worden en niet alleen maar als het negatief zou zijn. Goed, de wethouder kan daar ook zeker mee leven, neem ik aan.

De heer Stam: Als u dat vindt, wie ben ik om dat tegen te spreken?

De voorzitter: Nee, ik vraag het aan u.

De heer Stam: O, u vraagt het aan mij? Ik dacht dat het... Ik had de indruk dat u mij een stelling voorhield. Maar natuurlijk, ik bedoel, het is aan de raad. Als de raad zegt, er is... Zeg er eens bij dat wij besluiten, het

OFGV een compliment te geven over de richting van het afgelopen jaar en blij te zijn met het feit dat ze genoeg geld voor ons over hebben gehouden, dan vind ik natuurlijk een goede gedachte.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Een opmerking. Als deze terugbetaling ook is op inwoneraantal en ook op 2018, dan staan we quitte.

De heer Stam: Maar dit is gebaseerd op het geringe aandeel wat wij in de OFGV hebben en dat is geloof ik... Ik weet niet uit mijn hoofd, maar iets van 2,2 procent aandelen. En op die basis krijgen wij het toebedeeld.

De voorzitter: Verder geen... Ja, de heer Vos?

De heer Vos: Dank u wel, voorzitter. Een ding, dit document is in ieder geval te begrijpen door het eerste verhaal wat erbij geleverd is. Althans, dan hoeft je... Dan zou je kunnen begrijpen waar het over gaat. Als het iets minder abracadabra was. Want er zijn dus twee dingen die ik ervan vindt. Enerzijds, plezierig dat je in vijf pagina's een samenvatting krijgt van een heleboel andere pagina's. Dat is heel fijn. Maar misschien zou het verzoek kunnen zijn aan de schrijvers van die stukken om het nog iets meer toelichting te geven. Het blijft toch wel heel erg in ambtelijke talen gegoten, dat maakt het wel wat lastig, heel eerlijk gezegd.

De voorzitter: Ik neem daarvan kennis. Wethouder, u ook. Ook. Andere opmerkingen van de zijde van de commissie? Dat is niet het geval. Dan gaat het door naar de raad uiteraard. Het staat overigens al geagendeerd voor de raad. Maar we kunnen dan daar nog een krachtige discussie verwachten, neem ik aan.

8. Rondvraag

De voorzitter: Dan kom ik nu bij de rondvraag, dames en heren. Een rondvraagvraag is al beantwoord van mevrouw Timmerman, zijn er nog andere vragen?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Nee, ik had er maar een, dank u wel.

De voorzitter: Geen andere vragen van de zijde van de commissie?

9. Sluiting

De voorzitter: Als dat zo is, dan heb ik het genoeg hiermee deze vergadering te beëindigen. Ik dank u zeer voor uw constructieve bijdrage. Het is op verzoek van Johan.